

schwarzmalen²

**Participatiekunst?
Markt conforme prijzen?
Cultureel ondernemerschap?
Amehoela!**

De eindpresentatie van het project **schwarzmalen²** is op:

14 november in VondelCS
Vondelpark 3, Amsterdam
vanaf 14.00 (13.30 inloop)

Het project Schwarzmalen² is op 1 september begonnen met 8 kunstenaars en 8 lege 4-luiken. Het publiek heeft elke twee weken via een poll laten weten in welke richting de schilderijen zich moeten ontwikkelen. Met de uitkomst van de polls gingen de kunstenaars aan de slag naar eigen inzicht.

deelnemende kunstenaars:

Hanneke van der Werf, Rolina Nell, Annemarie Vink, Rob Visje, Titus Dekker, Marieke Hunze, Marja van Putten en Astrid Moors

Meer informatie over het project is te zien op www.schwarzmalen.nl

Op 14 november is het project ten einde. Dan zijn alle acht 4-luiken (160×160 cm) af en worden ze gepresenteerd aan het publiek. De kopers krijgen die middag via loting te zien welk schilderij (door welke kunstenaar) ze op voorhand 'blind' hebben gekocht.

Kom naar de presentatie in VondelCS!

schwarzmalen²

PROGRAMMA:

De presentatie is in handen van Lisette Molenaar.

Vanaf 13.30 uur: inloop

Om 14.00 uur enkele introducerende woorden.

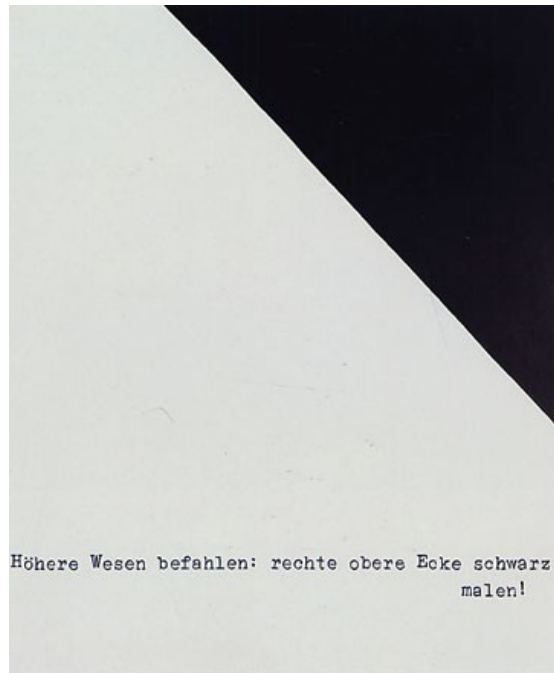
Vanaf 14.30 uur is de loting (wie heeft welk schilderij geschilderd, welke koper heeft welk schilderij gekocht). Er zijn nog doeken te koop. (80×80 cm, € 99,95 ex btw) Het is tot de loting nog onzeker welk doek je uiteindelijk mee naar huis neemt, maar zeker één uit de Schwarzmalen² serie.

Vanaf 15.30 uur kan er worden ingeschreven op de nog overgebleven doeken, die kosten dan € 200,-. Omdat je dan wél weet je welk schilderij je koopt en wie het heeft gemaakt.

Zie de website: schwarzmalen/proces
Schwarzmalen op website VondelCS

De aanleiding voor het idee achter deze werken zijn de uitlatingen van de politiek, dat het "cultureel ondernemerschap" en "publieksparticipatie" de laatste jaren steeds meer naar voren brengt als de betekenis of de rol van kunst. Kunst wordt afgemeten aan economische belangen, aan maatschappelijk nut, waardoor kunst zijn autonome status verliest en 'gewenst' moet zijn. In deze tweede versie van schwarzmalen gaan dit keer de acht beeldend kunstenaars de uitdaging aan dit op hun werk toe te passen en onderzoeken wat publieksparticipatie voor een schilder kan betekenen.

De titel van het project is naar aanleiding van het schilderij '*Höhere Wesen befahlen: Rechte obere Ecke schwarz malen!*' van Sigmar Polke. De vertaling van schwarzmalen is 'somber afschilderen'

Schwarzmalen is een kritisch (schilder-) project over publieksparticipatie en crowdfunding.

Met schwarzmalen stellen we de roep om publieksparticipatie en samenwerking bij het tot stand komen van een kunstwerk ter discussie. Ook de veel geopperde mogelijkheid om de 'creative industry' te financieren met crowdfunding, betrekken we in het project.

Publieksparticipatie is hot. In de politiek en de samenleving speelt het idee dat kunst 'maatschappelijk nut' moet hebben en 'breed gedragen' moet zijn. Kunstenaars die het avontuur zoeken en geen geld met hun werk verdienen worden bestempeld als hobbyisten of zijn 'niet meer van deze tijd'. Het experiment als hoofddoel van een kunstproject is tegen die achtergrond direct kwetsbaar. Het rendementsdenken viert hoogtij.

We willen het publiek betrekken bij het tot stand komen van de werken. Maar wel op onze manier, het publiek heeft een heel beperkte invloed; de meerkeuze vragen worden door ons zelf gedurende het proces bepaald. Daarmee willen we ook de publieksparticipatie onderdeel van de discussie maken.

Crowdfunding vraagt een duidelijk plan en doel, waardoor er een contradictie ontstaat met een autonoom kunstwerk, dat vaak conceptmatig begint maar nauwelijks een vooropgezet visueel eindresultaat nastreeft. Door het publiek op voorhand lege doeken te verkopen en een positie te geven om mee te denken, leggen we voor dit project een mager financieel fundament. Niet genoeg om van te leven, net genoeg om de kosten te dekken. Een hachelijke onderneming die absoluut meer experimenteel is dan financieel rendabel.

Vragen genoeg voor een dialoog: is dit wat het Nederlandse publiek er voor over heeft? Als we meer vragen voor de lege doeken, verkopen ze dan wel? Als we de doeken achteraf verkopen, verkopen ze dan wel? Als we de doeken niet in een vierluik splitsen, verkopen de grote doeken dan wel? Voelen de kopers, de crowdfunders zich meer verbonden met de werken doordat ze eigenaar zijn en mee mogen beslissen?

Creative industry

Regelmatig hoor je in de media een gesprek tussen en over ondernemers, want het ondernemerschap heeft de toekomst. Je hoort uitspraken als 'ondernemers kunnen in de toekomst kijken, zijn visionair'. Als ondernemer krijg je de eigenschappen toebedeeld autonoom te zijn, te onderzoeken en ontwikkelen, de ondernemer mengt zich in filosofische vraagstukken.

De rol die kunstenaars hadden, wordt langzaam overgenomen door het algemene begrip 'ondernemer', met name in de creatieve industrie. Met dat verschil dat de ondernemer denkt in economisch profijt. Ook hier staat het rendementsdenken toe.

Maar wat levert dit op voor de kunstenaars? En voor de maatschappij?

Het idee van Schwarzmalen is

- te laten zien wat de invloed van het publiek doet met het werk van een kunstenaar.
- aantonen dat crowdfunding niet te doen is voor autonome kunst.
- ruimte te geven aan het experiment: inzichtelijk maken welk werk ontstaat als een groep kunstenaars met dezelfde aanleiding een individueel werk maakt.
- het hele idee van kunst in deze tijdgeest ter discussie stellen: crowdfunding, publieksparticipatie en rendementsdenken in de creative industry.

Stukken in de media die hiernaar verwijzen:

19 juli 2014 in het Parool: Simon van den Berg "Kluwen van misplaatste ideeën" waarin kritiek wordt geuit op de plannen van Minister van Cultuur Jet Bussemaker. Zij ziet de rol van kunstenaars vooral als een sociale. Kunstenaars zijn inzetbaar in voor maatschappelijke doelen. Kunst heeft als het goed is deze betekenissen al eeuwen en hoeft niet door de toeschouwer of instantie te worden opgelegd. Kunst wordt zo weggehaald bij de initiatiefnemers die tegelijkertijd dat ondernemerschap krijgen opgelegd. De verdiensten van dat culturele ondernemerschap zullen gaan naar degenen die de plannen opleggen en niet naar hen die ze bedenken.

Anna van Leeuwen, hoofdredacteur Kunstbeeld, 18 maart 2015.

"In de hedendaagse participatiesamenleving, waarin iedereen verantwoordelijk is voor zijn eigen leven en omgeving en waarbij de overheid enkel een faciliterende rol speelt, zullen we elkaar wel moeten helpen en meer gaan samenwerken."

9 mei 2015, Ramsey Nasr: "Gaan kunst, filosofie, geschiedenis, Grieks de wereld redden? Bieden zij soms wél pasklare oplossingen? Nope - en dat is precies de

bedoeling. Ze werpen vragen op in plaats van antwoorden te bieden en lijken daarmee in te gaan tegen het primaire doel van onderwijs. Ze kietelen onze nieuwsgierigheid naar onbekend terrein, naar wat áchter de horizon ligt en bevrijden ons van de kokerwereld van ons hic et nunc. Belangrijkst van al: ze doen dat zonder gebruik te maken van de verlokkingen van een hiernamaals. Ze maken ons immuun voor De Waarheid, die simpel, verstikkend en humorloos is. Bovendien komen ze in opstand tegen onze gretige hang naar snel rendement, dus tel uit je winst. "

<http://newuni.nl/2015/05/rendementsdenken-heeft-onze-geest-verziekt/>

1 mei 2015 De Correspondent door Rutger Bregman:

"Als er één wetenschapper is die de wereld regeert, dan is het de econoom wel. Tegenwoordig wordt hij vaker aangehaald in Kamerstukken dan filosofen, historici en sociologen bij elkaar. Zelf ziet de econoom zich graag als neutrale en onafhankelijke expert. Maar is hij dat ook?"

<https://decorrespondent.nl/2769/Deze-data-laten-zien-hoe-de-econoom-de-mchtigste-wetenschapper-werd/192334360647-3afce624>